

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl samosoudcem Alešem Korejtkem, ve věci

žalobce: **B. S.**, státní příslušník Ukrajiny
toho času v Zařízení pro zajištění cizinců Vyšní Lhoty
Vyšní Lhoty 234, 739 51 Vyšní Lhoty
zastoupený Organizací pro pomoc uprchlíkům, z. s., IČ 45768676
sídlem Kovářská 939/4, Libeň, 190 00 Praha

proti
žalovanému: **Policie České republiky**, Krajské ředitelství policie Pardubického
kraje Odbor cizinecké policie Pardubice, oddělení pobytové
kontroly, pátrání a eskort,
sídlem Pražská ulice, 530 06 Pardubice

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25.8.2018, č.j. KRPE-68051-24/ČJ-2018-170022-SV,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce byl při pobytové kontrole dne 24. 8. 2018 zajištěn podle § 27odst. 1 písm. d) zák. č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o

Shodu s prvopisem potvrzuje

Policii ČR“), hlídkou oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, Odboru cizinecké policie Krajského ředitelství policie Pardubického kraje, neboť nedisponoval platným vízem či jiným dokumentem prokazujícím jeho oprávnění pobývat na území České republiky. Žalobce policejní hlídce sdělil, že pochází z Ukrajiny, z Ternopilské oblasti. Z Ukrajiny odcestoval na polské pracovní vízum. Z Polska odjel v dubnu roku 2016 do Německa, pak do Francie, kde nelegálně pracoval. Následně bez víz cestoval po Evropě - pobýval v Lucembursku, v Nizozemsku a ve Španělsku, kde mu odcizili cestovní doklad. U sebe měl pouze doklad o vyhoštění (strpění) vystavený Spolkovou republikou Německo.

2. Vzhledem k tomu, že žalobce na území České republiky pobýval a) bez cestovního dokladu, ač k tomu nebyl oprávněn, b) bez víza, ač k tomu nebyl oprávněn, zahájil s ním žalovaný dne 25. 8. 2018 pod č.j. KRPE-68051-19/ČJ-2018-170022-SV řízení o správním vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. c) bodů 1,2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon č. 326/1999 Sb.“ či „zákon o pobytu cizinců“). V průběhu správního řízení žalobce zopakoval to, co již uvedl při pobytové kontrole (dlouhodobě pobýval bez víz na území několika států Evropské unie, přičemž tyto státy opouštěl buď po zásahu orgánů veřejného moci, nebo když „už ho to tam nebavilo“), a doplnil, že je zdravý, svobodný, na území České republiky ani v jiném členském státě Evropské unie nemá žádné příbuzné (na Ukrajině má matku a nevlastní sestru), nevlastní zde žádný movitý či nemovitý majetek, nemá zde žádné pohledávky ani závazky, nemá zde kulturní či sociální vazby, nemá peníze (k dispozici měl pouze 2 EUR), nemůže se spolehnout na finanční pomoc své rodiny, nemá na území České republiky zajištěno ubytování a „nemůže říci, kde bude“, chce setrvat na území České republiky, v případě vyhoštění by „šel do jiné země“ a „šel by mimo hraniční přechody, aby ho nikdo nechytil“. Neví o žádné skutečnosti, která by mu bránila v návratu na Ukrajinu, v místě, kde naposledy žil, je bezpečno. Řízení o správním vyhoštění se aktivně účastnit nechce (souhlasil, aby dokazování bylo prováděno v jeho nepřítomnosti) a navrhl, aby všechny písemnosti byly doručovány opatrovníkovi, neboť „nemůže říci, kde bude“.
3. Žalovaný téhož dne (25. 8. 2018) rozhodl podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců o zajištění žalobce na dobu 30 dnů za účelem správního vyhoštění, neboť žalobce neměl dokumenty, které by jej opravňovaly ke vstupu a k pobytu na území České republiky, přesto na území České republiky vstoupil a projevil vůli zde setrvat s tím, že v případě vyhoštění se nevrátí na Ukrajinu, ale půjde do jiné země, půjde „mimo hraniční přechody“, aby ho „nechytli“. Vzhledem k výše uvedenému a s přihlédnutím k tomu, že žalobce
 - a) nedisponoval povolením k pobytu na území České republiky a neměl cestovní doklad,
 - b) neměl na území České republiky zajištěno ubytování,
 - c) neměl dostatek prostředků k pobytu na území České republiky (srov. § 13 zákona o pobytu cizinců) a neměl možnost legálně si tyto prostředky obstarat (nebyl ani příjemcem žádných sociálních dávek),
 - d) neměl sjednáno zdravotní pojištění,
 - e) neměl na území České republiky rodinné příslušníky či jiné osoby, na jejichž pomoc by se mohl spolehnout (neměl zde ani žádné sociální či kulturní vazby a správní vyhoštění tak bylo možné),
 - f) nedisponoval ani prostředky nutnými k dobrovolnému vycestování do země původu,

konstatoval současně žalovaný, že nepřipadá v úvahu (nepostačuje) uložení zvláštních opatření za účelem vycestování žalobce z území (§ 123b zákona o pobytu cizinců).

4. Pokud jde o dobu zajištění, pak ta byla žalovaným stanovena s přihlédnutím k předpokládané délce řízení o správním vyhoštění a k předpokládané složitosti přípravy výkonu rozhodnutí o správním vyhoštění. Tato doba byla žalovaným určena na základě zkušeností z předchozích obdobných řízení.
5. Proti rozhodnutí o zajištění podal žalobce žalobu, v níž namítal, že neměl být zajištěn, ale mělo být s přihlédnutím k „*polehčujícím okolnostem*“ [krátký neoprávněný pobyt žalobce na území České republiky (jeden den), „*snaha žalobce řešit svou pobytovou situaci*“] užito „*mírnější opatření, které by zajištění nahradilo*“ (žalobce však neuvedl, o jaké „*mírnější opatření*“ se mělo jednat). Rozhodnutí o zajištění tak je dle žalobce nejen nezákonné, ale dokonce nepřezkoumatelné, a tudíž je třeba ho zrušit.
6. Žalovaný ve vyjádření k žalobě setrval na závěrech obsažených v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, které je dle jeho názoru věcně správné a zákonné, a navrhl, aby soud žalobu zamítl. Žalovaný též připomněl, že žalobce dne 27. 8. 2018 (tedy po vydání žalobou napadeného rozhodnutí) požádal v zařízení pro zajištění cizinců o udělení mezinárodní ochrany. Následně Ministerstvo vnitra rozhodlo o zajištění žalobce podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů. Zajištění žalobce podle zákona o pobytu cizinců proto bylo dne 30. 8. 2018 v souladu s § 127 odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců ukončeno (k důsledkům ukončení zajištění srov. § 172 odst. 6 zákona o pobytu cizinců a usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2017, č. j. 3 Azs 303/2017 - 36, ze dne 25. 9. 2017, č. j. 3 Azs 243/2017 - 24, ze dne 11. 9. 2018, č. j. 6 Azs 272/2018 - 20, ze dne 18. 9. 2018, č. j. 7 Azs 306/2018 - 27, a řadu dalších).
7. Soud přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) žalobou napadené rozhodnutí [přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.)] a dospěl k závěru, že **ž a l o b a n e n í d ů v o d n á .**
8. Podle § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců je policie oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jestliže bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud
 - a) je nebezpečí, že by cizinec mohl ohrozit bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušit veřejný pořádek,
 - b) je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména tím, že v řízení uvedl nepravdivé údaje o totožnosti, místě pobytu, odmítl tyto údaje uvést anebo vyjádřil úmysl území neopustit nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání,
 - c) cizinec nevycestoval z území v době stanovené v rozhodnutí o správním vyhoštění,
 - d) cizinec závažným způsobem porušil povinnost uloženou mu rozhodnutím o uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, nebo
 - e) je cizinec evidován v informačním systému smluvních států.

9. Žalobci je třeba přisvědčit, že ustanovení zákona umožňující omezení osobní svobody je třeba interpretovat restriktivně. Zajištění cizince musí být vyhrazeno pro případy, kdy skutečně nelze dosáhnout výkonu správního vyhoštění jinými prostředky, například uložením zvláštního opatření podle § 123b zákona o pobytu cizinců. Policie však nemusí vždy nejdříve přistoupit k uložení zvláštního opatření s tím, že teprve v případě neúspěchu by mohla cizince zajistit (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2011, č. j. 5 As 59/2011 - 64). To by v důsledku vedlo často ke zmaření výkonu správního vyhoštění. Z tohoto důvodu také zákon o pobytu cizinců v § 123b odst. 3 stanoví, že policie zkoumá, zda uložením zvláštního opatření neohrozí výkon správního vyhoštění. Pokud existují skutečnosti nasvědčující tomu, že cizinec bude případný výkon správního vyhoštění mařit, nelze dle § 123b odst. 3 zákona o pobytu cizinců přistoupit k uložení zvláštního opatření za účelem vycestování cizince (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 7. 2013, č. j. 9 As 52/2013 - 34, či ze dne 12. 10. 2016, č. j. 10 Azs 102/2016 - 56).
10. Uložení zvláštního opatření proto může být upřednostněno před zajištěním cizince pouze pokud lze předpokládat (k tomu srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 3. 2014, č. j. 3 As 104/2013-28, ze dne 27. 3. 2014, č. j. 3 As 112/2013-24, ze dne 18. 7. 2013, č. j. 9 As 52/2013-34, ze dne 12. 10. 2016, č. j. 10 Azs 102/2016-56, či ze dne 15. 2. 2017, č. j. 10 Azs 283/2016 - 31), že
- a) cizinec bude schopen splnit povinnosti plynoucí ze zvláštního opatření a současně
 - b) neexistuje důvodná obava, že by byl uložením zvláštního opatření ohrožen výkon správního vyhoštění.
11. Nesplnění byť jen jednoho z těchto předpokladů je zcela samostatným důvodem pro závěr, že nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování ve smyslu § 123b zákona o pobytu cizinců (k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 3. 2014, č. j. 3 As 104/2013 - 30).
12. Žalobce, s nímž bylo zahájeno řízení o správním vyhoštění, vědomě a opakovaně porušoval pořádek na úseku regulace vstupu a pobytu cizinců v několika zemích Evropské unie (viz popis jeho „cest“ po zemích Evropské unie na straně 2 žalobou napadeného rozhodnutí), přičemž z této skutečnosti jednoznačně pramenila obava, že žalobce bude již ustálené vzorce chování opakovat a bude mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Tato obava byla dále posílena tím, že žalobce projevil vůli na území České republiky setrvat. Vzhledem k tomu, že se žalobce navíc nechtěl ani aktivně účastnit řízení o správním vyhoštění (jehož výsledek ho zjevně nezajímal) a nebyl ani schopen říci, kde se bude na území České republiky zdržovat, nemohl žalovaný než uzavřít, že zde je nebezpečí, že by žalobce mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Současně již jen z těchto důvodů nebylo možno dle § 123b odst. 3 zákona o pobytu cizinců přistoupit k uložení zvláštního opatření za účelem vycestování cizince (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 7. 2013, č. j. 9 As 52/2013 - 34, či ze dne 12. 10. 2016, č. j. 10 Azs 102/2016 - 56, či ze dne 26. 4. 2018, č. j. 3 Azs 37/2017 - 20, bod 13).
13. Délka neoprávněného pobytu je při rozhodování o zajištění cizince irelevantní, může však být zohledněna při rozhodování o správním vyhoštění. Stejně tak ze skutečnosti, že se žalobce sám dostavil na pracoviště cizinecké policie, nelze pro rozhodování o zajištění nic významného vyvozovat, zvláště když žalobce na pracoviště cizinecké policie přišel pouze

proto, že „*ho všichni chtěli pořád vracet do Španělska*“ a jeho „*už to nebaví*“, tak „*ted' přijel do České republiky a uvidí, co bude, ted' bude tady*“. Podstatné je to, že žalobce vědomě a opakovaně porušoval české i evropské právní normy regulující vstup a pobyt cizinců a nadále se těmito právními normami nehodlal řídit (před správním orgánem např. uvedl, že „*prostě neřešil, že nemá cestovní pas ani vízum*“; že věděl, že si může požádat o nový cestovní doklad na ambasádě, ale že „*to neudělal, nezajímalo ho to*“; že „*měl odjet do Španělska, ale už tam nechce*“, ted' „*zkusí pobývat v České republice*“ apod.).

14. Správný byl i závěr žalovaného, že nepostačovalo uložení zvláštního opatření za účelem vycestování. Odhlédne-li soud od toho, co bylo uvedeno sub 12, není soudu zřejmé, jak by zcela nemajetný žalobce (žalobce měl k dispozici pouze 2 EUR,- Kč) mohl složit např. finanční záruku (§ 123b odst. 1 písm. b/, 123c zákona o pobytu cizinců) či jak by si mohl zajistit ubytování (na adrese místa pobytu by se pak měl zdržovat a případně se hlásit Policii ČR – viz § 123b odst. 1 písm. a/ a písm. b/ zákona o pobytu cizinců), které dosud zajištěno neměl. Na tomto místě je třeba znovu připomenout, že žalobce nedisponoval povolením k pobytu na území České republiky, neměl ani dostatek prostředků k pobytu na území České republiky a neměl ani možnost legálně si tyto prostředky obstarat. Žalobce též neměl sjednáno zdravotní pojištění, neměl na území České republiky rodinné příslušníky či jiné osoby, na jejichž pomoc by se mohl spolehnout [neměl zde žádné sociální vazby a správní vyhoštění tak bylo možné (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010 - 150, č. 2524/2012 Sb. NSS)] a nedisponoval ani prostředky nutnými k dobrovolnému vycestování do země původu.
15. Ze všech výše uvedených důvodů nelze přisvědčit žalobci, že žalovaný postupoval nezákonně a že jeho rozhodnutí je nepřezkoumatelné. Soud proto uzavírá, že rozhodnutí žalovaného bylo vydáno v souladu se zákonem, na základě dostatečně zjištěného skutkového stavu a bylo též způsobem odpovídajícím povaze a okolnostem věci odůvodněno.
16. Jde-li o dobu zajištění, je třeba nad rámec nutného odůvodnění připomenout, že při stanovení doby zajištění se vždy může jednat pouze o odhad, délku zajištění proto nelze stanovit s přesností na dny či týdny. Ostatně nelze přehlížet, že nikoliv nepodstatné množství úkonů nečiní přímo žalovaný či jeho složky, ale subjekty, na jejichž činnost nemá žalovaný žádný vliv. Žalovaný uvedl, které kroky v řízení budou následovat, odhadl též, po jakou dobu bude realizace těchto kroků probíhat. Žalovaný přitom vycházel ze zkušeností z jiných řízení, přičemž dobu zajištění nestanovil v délce nikoliv nepřiměřené okolnostem případu. Uvádění statistických údajů a práce s nimi nejsou povinnou náležitostí odůvodnění rozhodnutí, postačuje kvalifikovaný odhad správního orgánu (shodně srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 4. 2016, č. j. 10 Azs 275/2015 – 40, bod 33).
17. Jelikož ani jedna ze základních žalobních námitek nebyla důvodná, soud žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl (výrok I). Rozhodl přitom bez jednání, když podmínky pro takový postup byly splněny (§ 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců.).
18. Žalobce nebyl v řízení úspěšný, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s. a contrario), jelikož však žalovanému žádné náklady v řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II).

19. Výdaje soudem ustanoveného zástupce jsou financovány v rámci projektu Národního programu Azylového, migračního a integračního fondu (v podrobnostech viz usnesení zdejšího soudu ze dne 14. 9. 2018, č. j. 50 A 3/2018, body 7 až 11).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice 3. října 2018

Aleš Korejtko v. r.
samosoudce